

URZĄD STATYSTYCZNY W POZNANIU

ul. Wojska Polskiego 27/29, 60-624 Poznań

Opracowania sygnałne

Data opracowania: czerwiec 2015

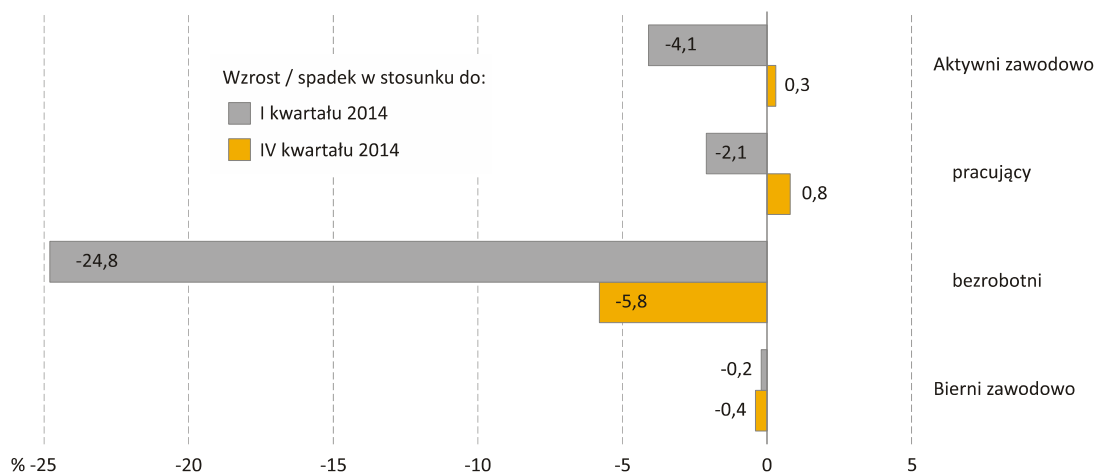
Kontakt: e-mail: SekretariatUSPOZ@stat.gov.pl
tel. 61 27 98 200, fax 61 27 98 100<http://poznan.stat.gov.pl/>**AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI
W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM W I KWARTALE 2015 R.**

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)¹, przeprowadzonego w I kwartale 2015 r.

Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

1. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

W I kwartale br. w województwie wielkopolskim zbiorowość aktywnych zawodowo liczyła 1426 tys. osób, tj. o 4,1% mniej niż w analogicznym kwartale ub. roku. Biernych zawodowo było 1053 tys., co w skali roku oznacza spadek o 0,2%, natomiast liczba bezrobotnych wynosiła 97 tys., czyli o 24,8% mniej niż w I kwartale ub. roku.

Ryc. 1. ZMIANY NA RYNKU PRACY W I KWARTALE 2015 R.

¹ Podstawą metodologii BAEL są definicje dotyczące ludności aktywnej zawodowo, pracujących i bezrobotnych. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych pojęć znajdują się na ostatnich stronach niniejszego komunikatu.

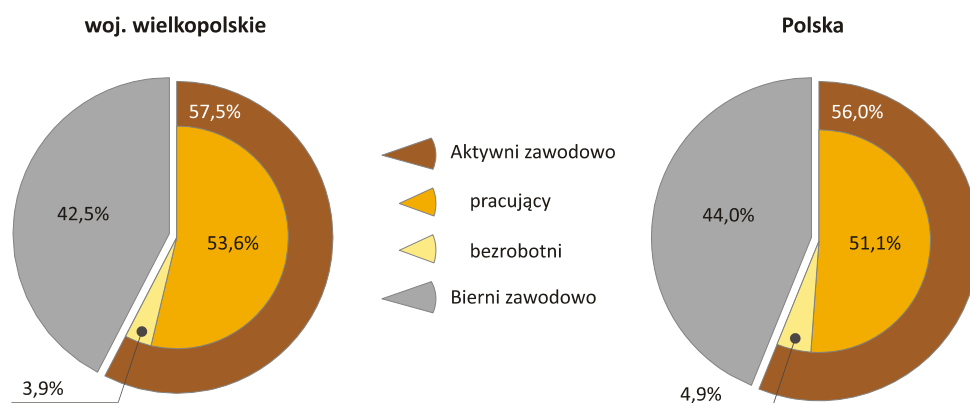
TABL. 1. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W I KWARTALE 2015 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		ogółem	pracujący	bezrobotni				
	w tys.					w %		
OGÓŁEM.....	2480	1426	1329	97	1053	57,5	53,6	6,8
mężczyźni	1178	787	742	44	391	66,8	63,0	5,6
kobiety.....	1302	640	587	53	662	49,2	45,1	8,3
miasta	1352	745	695	51	607	55,1	51,4	6,8
wieś.....	1128	681	635	46	447	60,4	56,3	6,8
Według w wieku:								
w tym w wieku produkcyjnym ^a	1852	1390	1293	97	462	75,1	69,8	7,0
15–24 lata	349	138	112	26	211	39,5	32,1	18,8
25–34.....	458	401	370	30	57	87,6	80,8	7,5
35–44.....	412	353	338	16	59	85,7	82,0	4,5
45–54.....	390	322	305	16	68	82,6	78,2	5,0
55 lat i więcej.....	872	213	204	9	659	24,4	23,4	4,2
Według poziomu wykształcenia:								
Wyższe.....	505	406	389	17	99	80,4	77,0	4,2
Policealne i średnie zawodowe.....	584	398	374	24	186	68,2	64,0	6,0
Średnie ogólnokształcące	212	94	83	10	118	44,3	39,2	10,6
Zasadnicze zawodowe	719	447	414	34	272	62,2	57,6	7,6
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	460	82	70	12	379	17,8	15,2	14,6

^a Mężczyźni 18–64 lata, kobiety 18–59 lat.

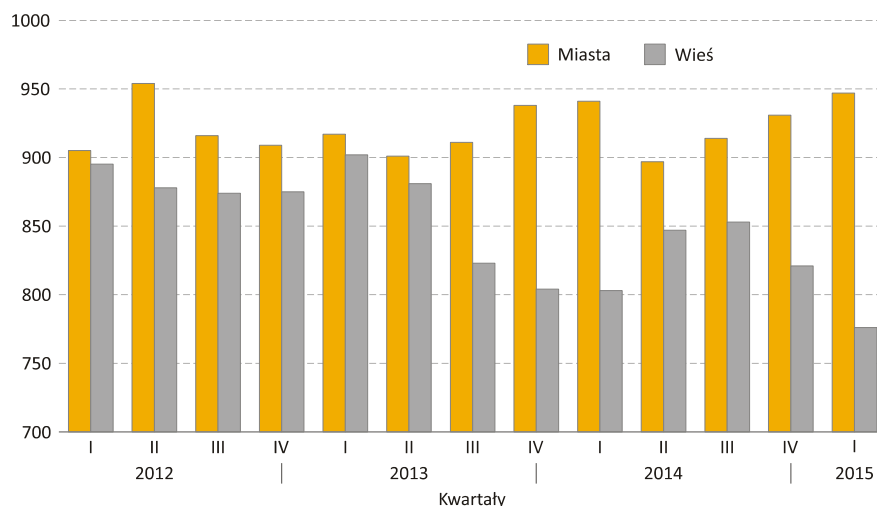
Udział bezrobotnych w strukturze aktywnych zawodowo w I kwartale br. ukształtował się na poziomie 6,8%, czyli o 1,9 p.proc. mniej niż w analogicznym kwartale ub. roku. Zbiorowość pracujących, licząca 1329 tys. osób, w odniesieniu do I kwartału ub. roku zmniejszyła się o 2,1%.

Ryc. 2. STRUKTURA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ W I KWARTALE 2015 R.

Relacja osób niepracujących do pracujących nieznacznie polepszyła się w ujęciu rocznym – w I kwartale br. w województwie wielkopolskim na 1000 pracujących przypadało 865 niepracujących (947 w miastach i 776 na wsi), podczas gdy w I kwartale ub. roku – 873 (odpowiednio 941 i 803). W kraju współczynnik ten ukształtował się na poziomie 955 wobec 993 w analogicznym okresie ub. roku.

Ryc. 3. WSKAŹNIK OBCIĄŻENIA PRACUJĄCYCH OSOBAMI NIEPRACUJĄCYMI W UJĘCIU MIASTA – WIEŚ

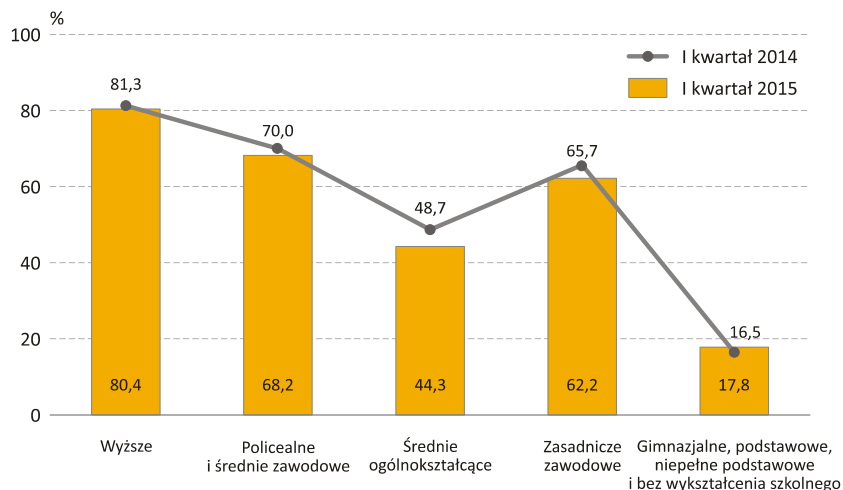

W I kwartale br. aktywni zawodowo stanowili 57,5% ogółu ludności województwa wielkopolskiego w wieku 15 lat i więcej. W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku nastąpił spadek udziału tej grupy osób o 1,0 p.proc. W kraju współczynnik aktywności zawodowej obniżył się o 0,1 p.proc. w stosunku do I kwartału ub. roku i wyniósł 56,0%.

TABL. 2. WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ						
WYSZCZEGÓLNIENIE	2014		2015			
	I kwartał	IV kwartał	I kwartał			
	w %			wzrost/spadek w porównaniu z		
				I kw. 2014	IV kw. 2014	
				w p.proc.		
OGÓŁEM	58,5	57,4	57,5	-1,0	+0,1	
mężczyźni	68,0	67,9	66,8	-1,2	-1,1	
kobiety	49,9	47,8	49,2	-0,7	+1,4	
Miasta	57,0	55,9	55,1	-1,9	-0,8	
Wieś	60,3	59,1	60,4	+0,1	+1,3	

Współczynnik aktywności zawodowej przyjmuje zróżnicowane wartości w zależności od płci. W I kwartale br. współczynnik ten w zbiorowości kobiet kształtował się na poziomie 49,2%, podczas gdy w przypadku mężczyzn wynosił 66,8%. Dystans dzielący te dwie wielkości sięgał 17,6 p.proc. i w skali roku zmniejszył się o 0,5 p.proc. Mniej zróżnicowane były wartości współczynnika aktywności zawodowej ludności w miastach i na wsi (odpowiednio 55,1% wobec 60,4%). W stosunku do I kwartału br. wskaźnik dla ludności miejskiej zmniejszył się o 1,9 p.proc., natomiast dla ludności wiejskiej zwiększył się o 0,1 p.proc.

Ryc. 4. WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Współczynnik aktywności zawodowej przyjmuje najwyższą wartość dla osób z wykształceniem wyższym (80,4% wobec 81,3% w I kwartale ub. roku), natomiast najniższą – w grupie osób o wykształceniu gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (17,8% wobec 16,5% w analogicznym okresie ub. roku).

W I kwartale br. najwyższą wartość współczynnika aktywności zawodowej zaobserwowano w grupach wiekowych 25–34 lata (87,6%, tj. o 1,2 p.proc. więcej niż w I kwartale ub. roku) oraz 35–44 lata (85,7%, tj. o 1,8 p.proc. mniej niż przed rokiem). Dla ludności w wieku produkcyjnym wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 75,1%, czyli o 0,3 p.proc. niżej niż w analogicznym okresie ub. roku.

2. PRACUJĄCY

W I kwartale br. w województwie wielkopolskim liczba pracujących wynosiła 1329 tys., tj. o 28 tys. (o 2,1%) mniej niż w analogicznym kwartale ub. roku (wśród mężczyzn spadek liczby pracujących wyniósł 2,9%, a w grupie kobiet 1,0%). W badanej zbiorowości większość stanowili mężczyźni; w I kwartale br. ich udział kształtował się na poziomie 55,8% (56,3% w I kwartale ub. roku). Liczba pracujących mieszkańców wsi w skali roku zmniejszyła się o 4,4%, natomiast liczba pracujących w miastach w tym czasie zwiększyła się o 0,3%.

TABL. 3. PRACUJĄCY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014		2015		
	I kwartał	IV kwartał	I kwartał		
	w tys.		I kw. 2014 = 100	IV kw. 2014 = 100	
OGÓŁEM	1357	1319	1329	97,9	100,8
mężczyźni	764	756	742	97,1	98,1
kobiety	593	562	587	99,0	104,4
Miasta	693	699	695	100,3	99,4
Wieś	664	620	635	95,6	102,4

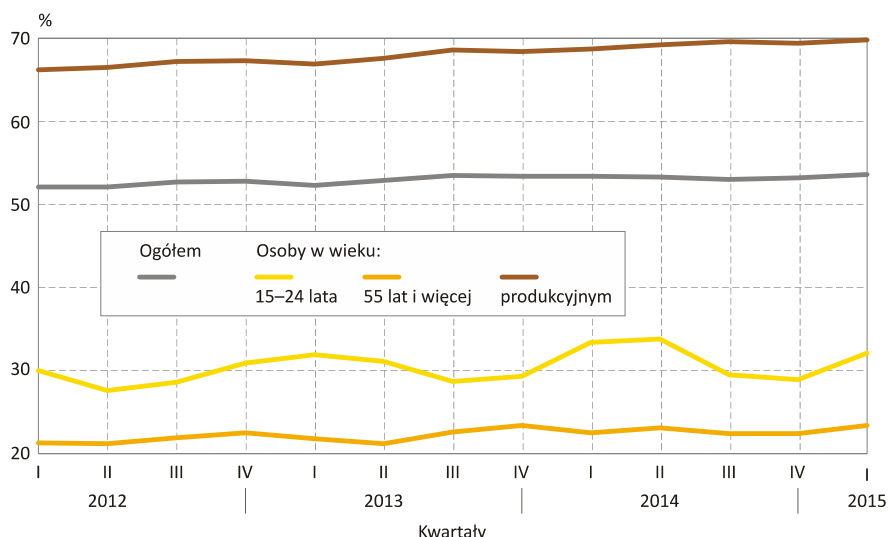
W I kwartale br. w województwie wielkopolskim pracujący stanowili 53,6% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej; w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. oznacza to wzrost o 0,2 p.proc. (w kraju 51,1%, wzrost o 0,9 p.proc. w porównaniu z I kwartałem ub. roku). Udział ten był większy wśród mieszkańców wsi, gdzie wyniósł 56,3% wobec 51,4% w miastach. W skali roku wskaźnik zatrudnienia na wsi wzrósł o 0,8 p.proc., natomiast w miastach zanotowano w tym czasie spadek o 0,1 p.proc. Wśród mężczyzn wskaźnik ten w I kwartale br. osiągnął 63,0% (w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku spadek o 0,1 p.proc.), natomiast w grupie kobiet wyniósł 45,1% (wzrost o 0,5 p.proc. w stosunku do I kwartału ub. roku).

TABL. 4. WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014		2015		
	I kwartał	IV kwartał	I kwartał		
	w %			wzrost/spadek w porównaniu z	
				I kw. 2014	IV kw. 2014
				w p.proc.	
OGÓŁEM	53,4	53,2	53,6	+0,2	+0,4
mężczyźni	63,1	64,0	63,0	-0,1	-1,0
kobiety	44,6	43,3	45,1	+0,5	+1,8
Miasta	51,5	51,8	51,4	-0,1	-0,4
Wieś	55,5	54,9	56,3	+0,8	+1,4

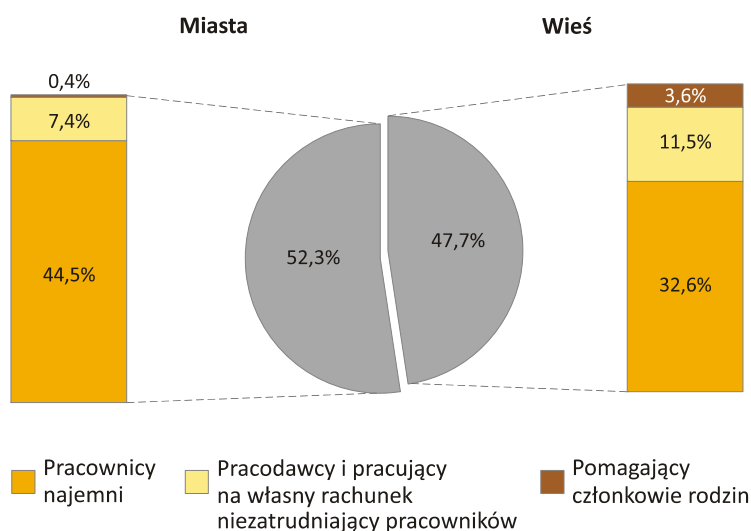
Wskaźnik zatrudnienia przyjmował najniższe wartości wśród osób w wieku powyżej 55 roku życia oraz w grupie osób młodych (15–24 lata). W I kwartale br. wartości wskaźnika dla tych grup wieku wyniosły odpowiednio 23,4% (wzrost o 0,9 p.proc. w stosunku do I kwartału ub. roku) oraz 32,1% (spadek o 1,3 p.proc.). Na wysokim poziomie utrzymywała się wielkość wskaźnika dla osób w wieku produkcyjnym (69,8% wobec 68,7% w analogicznym kwartale ub. roku).

Ryc. 5. WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

Podobnie jak w poprzednich okresach, w I kwartale br. w strukturze pracujących według statusu zatrudnienia dominowali pracownicy najemni, czyli osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, którzy w liczbie 1025 tys. stanowili 77,1% ogółu pracujących (75,8% w I kwartale ub. roku). W większości (74,1%) byli oni zatrudnieni przez pracodawców z sektora prywatnego.

Ryc. 6. PRACUJĄCY WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA W UJĘCIU MIASTA – WIEŚ W I KWARTALE 2015 R.

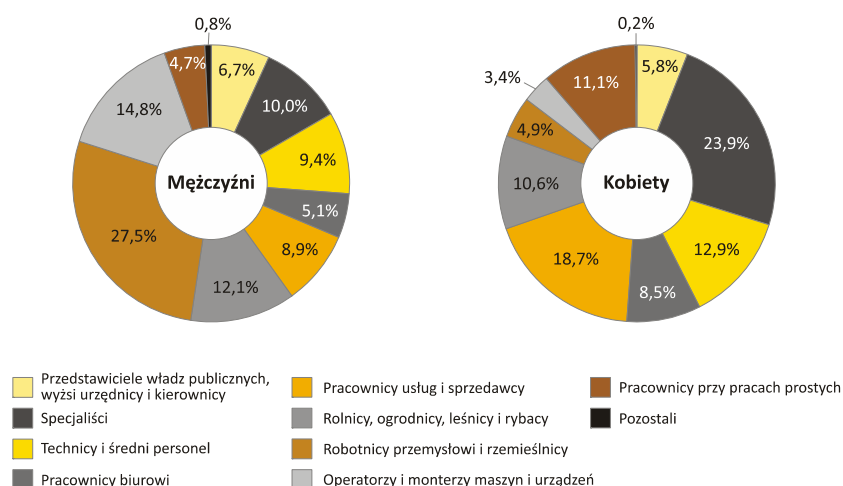
Wśród pracowników najemnych dominowały osoby wykonujące pracę na czas nieokreślony (stałą). W I kwartale br. udział tej grupy ukształtował się na poziomie 71,2% (spadek o 1,6 p.proc. w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku). Odsetek pracowników najemnych zatrudnionych na czas określony w ciągu roku zwiększył się o 1,6 p.proc. i wyniósł 28,8%.

Zmniejszyła się liczba pracodawców i pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników (o 6,3% do 251 tys.), a udział tej kategorii pracujących w ciągu roku obniżył się o 0,8 p.proc. do 18,9%. Liczba pomagających członków rodzin zmniejszyła się o 14,5% do 53 tys.; w grupie tej większość stanowili mieszkańcy wsi (48 tys., tj. 90,6%).

Pracujący w sektorze prywatnym w I kwartale br. stanowili 80,1% ogółu pracujących, czyli o 0,8 p.proc. mniej niż w I kwartale ub. roku. Odsetek pracujących w rolnictwie indywidualnym zmniejszył się w tym czasie o 0,5 p.proc. i wynosił 12,2%.

W I kwartale br. w strukturze pracujących według grup zawodów najliczniejszą zbiorowość stanowili robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (17,6%). W grupie mężczyzn odsetek ten był większy i sięgał 27,5%. Wśród kobiet dominowały dwie kategorie zawodów: specjaliści (23,9%) oraz pracownicy usług i sprzedawcy (18,7%).

Ryc. 7. STRUKTURA PRACUJĄCYCH WEDŁUG GRUP ZAWODÓW W I KWARTALE 2015 R.

W I kwartale br. 74,4% pracujących przepracowało (w badanym tygodniu) 40 godzin i więcej (75,4% mieszkańców miast i 73,2% mieszkańców wsi), przy czym, podobnie jak w poprzednich kwartałach, obserwuje się większy odsetek mężczyzn pracujących w tym wymiarze godzinowym (odpowiednio 81,3% wobec 65,8% wśród kobiet). Udział pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy wyniósł 10,1% w przypadku przepracowanych od 30 do 39 godzin tygodniowo i 7,8% – od 20 do 29 godzin. Mniej niż 20 godzin tygodniowo przepracowało 2,2% badanej zbiorowości pracujących.

3. BEZROBOTNI

W I kwartale br. w województwie wielkopolskim zbiorowość bezrobotnych (zgodnie z definicją bezrobotnego stosowaną w BAEL) liczyła 97 tys. osób i w ciągu roku zmniejszyła się średnio o 24,8%. Największy spadek zanotowano wśród mieszkańców miast (o 30,1%). Liczba bezrobotnych w grupie mężczyzn oraz w grupie kobiet zmniejszyła się w tym czasie o 25,4%, a liczba bezrobotnych mieszkańców wsi – o 19,3%.

TABL. 5. BEZROBOTNI WEDŁUG BAEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014		2015		
	I kwartał	IV kwartał	I kwartał		
	w tys.		I kw. 2014 = 100	IV kw. 2014 = 100	
OGÓŁEM	129	103	97	75,2	94,2
mężczyźni	59	45	44	74,6	97,8
kobiety	71	58	53	74,6	91,4
Miasta	73	56	51	69,9	91,1
Wieś	57	47	46	80,7	97,9

W I kwartale br. wśród bezrobotnych w województwie wielkopolskim większość stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (35,1% wobec 41,9% w I kwartale ub. roku) oraz policealnym i średnim zawodowym (24,7%; 27,1% w analogicznym okresie ub. roku). Biorąc pod uwagę kryterium wieku, największy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych odnotowano w grupie wiekowej 25–34 lata (30,9% wobec 29,5% w I kwartale ub. roku).

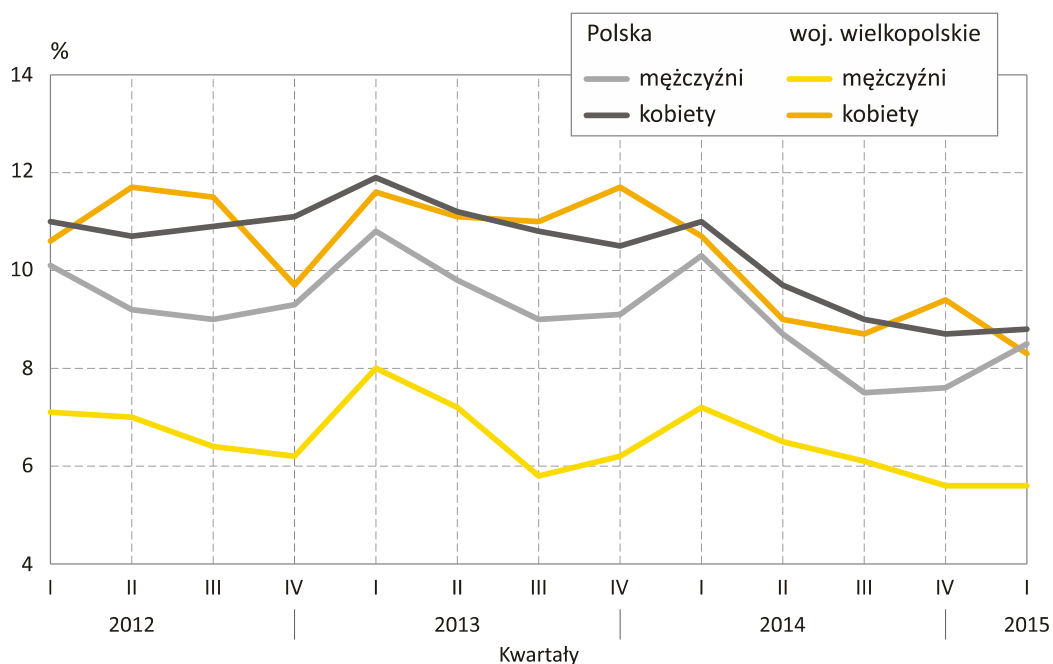
Stopa bezrobocia ludności w wieku 15 lat i więcej (czyli udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo) w województwie wielkopolskim w I kwartale br. wyniosła 6,8%, tj. o 1,9 p.proc. mniej niż w analogicznym okresie ub. roku (w Polsce, odpowiednio 8,6% wobec 10,6%). Tak jak w poprzednich kwartałach, stopa bezrobocia była wyższa w grupie kobiet i wynosiła 8,3% (o 2,4 p.proc. mniej niż w I kwartale ub. roku) wobec 5,6% w zbiorowości mężczyzn (spadek o 1,6 p.proc. w stosunku do analogicznego kwartału ub. roku). Stopa bezrobocia w miastach w skali roku zmniejszyła się o 2,7 p.proc. i ukształtowała się na poziomie 6,8%, a na wsi odnotowano w tym czasie spadek o 1,1 p.proc. do 6,8%.

TABL. 6. STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG BAEŁ						
WYSZCZEGÓLNIENIE	2014		2015			
	I kwartał	IV kwartał	I kwartał			
	w %			wzrost/spadek w porównaniu z		
				I kw. 2014	IV kw. 2014	
				w p.proc.		
OGÓŁEM	8,7	7,2	6,8	-1,9	-0,4	
mężczyźni.....	7,2	5,6	5,6	-1,6	0,0	
kobiety.....	10,7	9,4	8,3	-2,4	-1,1	
Miasta	9,5	7,4	6,8	-2,7	-0,6	
Wieś	7,9	7,0	6,8	-1,1	-0,2	

Zjawisko bezrobocia dotyczy szczególnie ludzi młodych. Stopa bezrobocia w grupie wiekowej 15–24 lata w I kwartale br. ukształtowała się na poziomie 18,8% (o 1,9 p.proc. mniej niż w I kwartale br.), tj. na poziomie 2,8-krotnie wyższym niż przeciętnie w województwie. Dla osób w wieku produkcyjnym ten miernik bezrobocia zmniejszył się o 1,8 p.proc. do 7,0%.

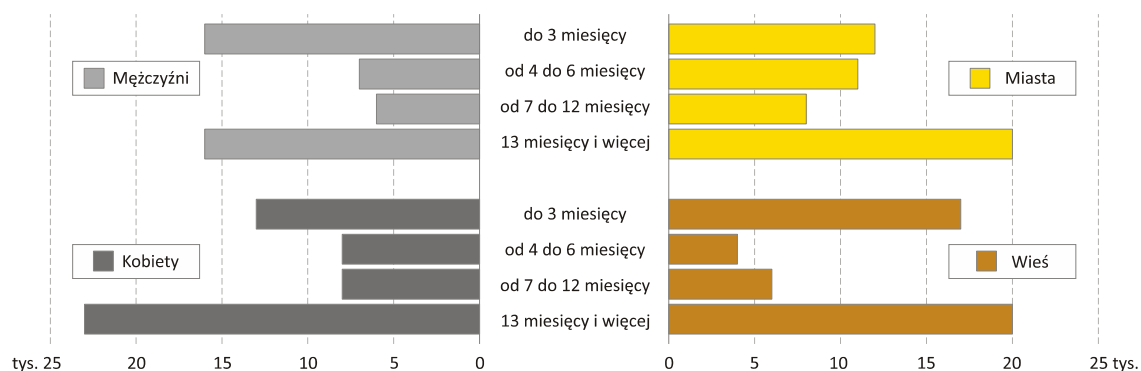
Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w grupie bezrobotnych posiadających wyższe wykształcenie (4,2%; spadek o 0,3 p.proc. w stosunku do analogicznego okresu ub. roku). Najwyższy poziom miernik ten osiągnął wśród bezrobotnych o wykształceniu gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego – 14,6%, przy wzroście o 1,3 p.proc. w skali roku.

Ryc. 8. STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG BAEŁ

W I kwartale br. w grupie bezrobotnych było 48,5% osób, które straciły pracę (o 1,1 p.proc. mniej niż w analogicznym okresie ub. roku). Udział osób wracających do pracy po przerwie kształtował się na poziomie 24,7% (o 2,2 p.proc. więcej niż w I kwartale ub. roku), a podejmujący pracę po raz pierwszy stanowili 21,6% (o 1,7 p.proc. mniej niż w analogicznym okresie ub. roku). Większy niż przeciętnie w województwie odsetek bezrobotnych podejmujących pierwszą pracę zaobserwowano w grupie kobiet (26,4%) oraz wśród mieszkańców wsi (32,6%). Najmniej liczna okazała się grupa bezrobotnych, którzy zrezygnowali z pracy (5,2%).

Ryc. 9. BEZROBOTNI WEDŁUG OKRESU POSZUKIWANIA PRACY W I KWARTALE 2015 R.

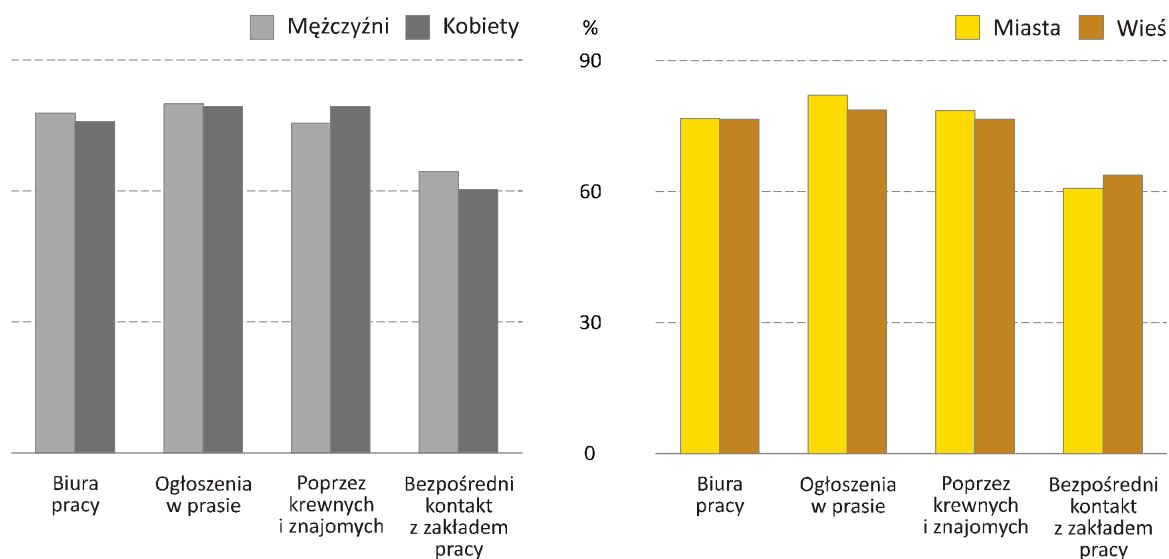
Wśród osób pozostających bez pracy najliczniejszą zbiorowość tworzyli długotrwale bezrobotni, tj. osoby poszukujące pracy 13 miesięcy i więcej. W I kwartale br. udział tej grupy wynosił 40,2% (o 5,3 p.proc. więcej niż w analogicznym okresie ub. roku). Długotrwale bezrobocie w większym stopniu dotyczyło kobiet niż mężczyzn (43,4% wobec 36,4%) oraz mieszkańców wsi aniżeli miast (43,5% wobec 39,2%).

TABL. 7. UDZIAŁ DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH W OGÓLNEJ LICZBIE BEZROBOTNYCH W DANEJ GRUPIE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014		2015		
	I kwartał	IV kwartał	I kwartał		
	w %		wzrost/spadek w porównaniu z		
			I kw. 2014		IV kw. 2014
			w p.proc.		
OGÓŁEM.....	34,9	39,8	40,2	+5,3	+0,4
mężczyźni.....	27,1	35,6	36,4	+9,3	+0,8
kobiety.....	39,4	43,1	43,4	+4,0	+0,3
Miasta.....	32,9	39,3	39,2	+6,3	-0,1
Wieś.....	36,8	38,3	43,5	+6,7	+5,2

Liczną grupę stanowili bezrobotni poszukujący pracy do 3 miesięcy włącznie (29,9% wobec 27,9% w I kwartale ub. roku). W tej grupie bezrobotnych największy udział zanotowano w grupie mężczyzn (36,4%) oraz wśród mieszkańców wsi (37,0%). Udział bezrobotnych poszukujących pracy od 4 do 6 miesięcy oraz od 7 do 12 miesięcy kształtował się odpowiednio na poziomie 15,5% (spadek o 3,1 p.proc. w stosunku do I kwartału ub. roku) oraz 14,4% (spadek o 4,2 p.proc.).

Ryc. 10. WYBRANE METODY POSZUKIWANIA PRACY² PRZEZ BEZROBOTNYCH W I KWARTALE 2015 R.

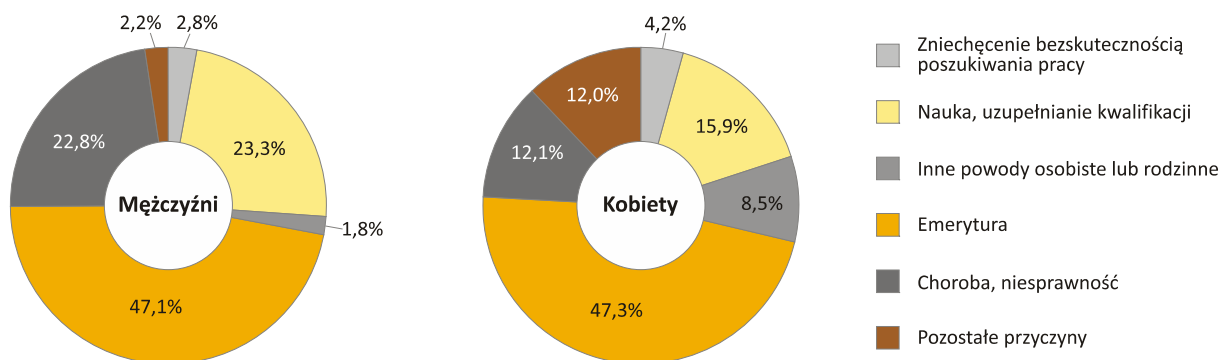
² Bezrobotni mogli wybierać kilka metod poszukiwania pracy.

W województwie wielkopolskim przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w I kwartale br. wynosił 13,9 miesiąca i w skali roku zwiększył się o 1,5 miesiąca. Najkrótszy przeciętny czas poszukiwania pracy zaobserwowano w grupie mężczyzn (13,2 miesiąca) oraz wśród mieszkańców miast (12,8 miesiąca). Kobiety poszukiwały pracy przeciętnie 14,4 miesiąca, a mieszkańcy wsi 15,1 miesiąca.

4. BIERNI ZAWODOWO

Zbiorowość biernych zawodowo w I kwartale br. liczyła 1053 tys. i stanowiła 42,5% ogółu ludności powyżej 15-go roku życia. W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku liczba biernych zawodowo zmniejszyła się o 0,2%. W grupie tej nadal przeważały kobiety (662 tys. wobec 391 tys. mężczyzn). W I kwartale br. większość biernych zawodowo (57,6%; 54,9% przed rokiem) mieszkała w miastach. W zbiorowości biernych zawodowo dominowały osoby w wieku 55 lat i więcej (stanowiły 62,6% badanej grupy) oraz osoby z najniższym wykształceniem, tj. gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (36,0%). Osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 43,9% zbiorowości biernych zawodowo.

Ryc. 11. STRUKTURA BIERNYCH ZAWODOWO WEDŁUG PRZYCZYŃ BIERNOŚCI W I KWARTALE 2015 R.

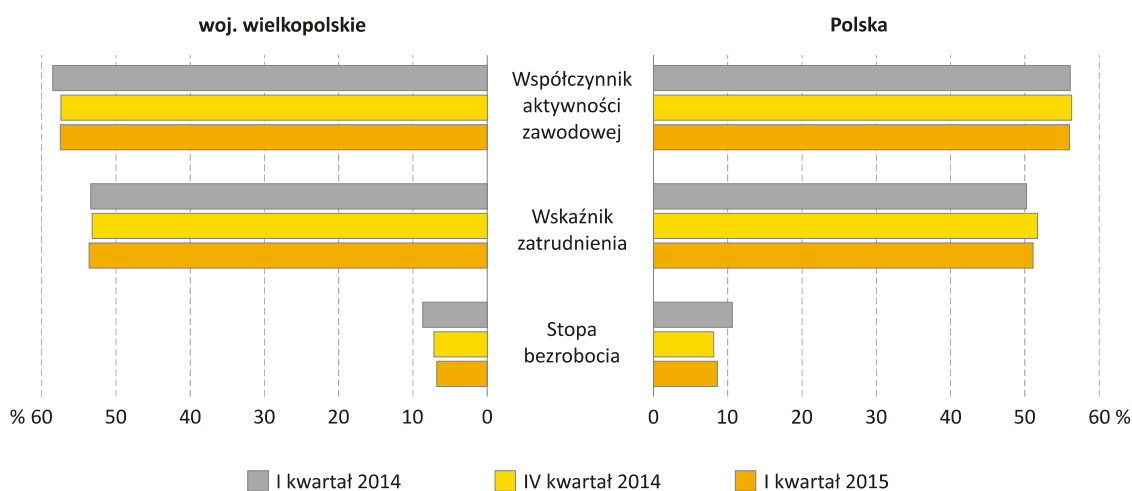
W I kwartale br. bierni zawodowo w województwie wielkopolskim jako główne przyczyny bierności wskazywali: emeryturę (47,2% badanej zbiorowości), naukę i uzupełnianie kwalifikacji zawodowych (18,6%) oraz chorobę i niesprawność (16,0%). W analogicznym okresie ub. roku wskaźniki te wynosiły, odpowiednio: 45,6%, 20,4% i 15,3%. Odsetek osób zniechęconych bezskutecznością poszukiwania pracy, tj. brakiem szans na otrzymanie odpowiedniego zatrudnienia lub wyczerpaniem możliwości znalezienia pracy, w porównaniu z I kwartałem ub. roku pozostał na podobnym poziomie i wyniósł 3,7%.

5. PODSUMOWANIE

Zestawiając wyniki reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w I kwartale br. w województwie wielkopolskim z danymi ogólnopolskimi, można stwierdzić, że w odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku zaobserwowano:

- spadek liczby bezrobotnych niezależnie od płci oraz miejsca zamieszkania (*podobnie jak w kraju*),
- spadek liczby pracujących niezależnie od płci oraz wśród mieszkańców wsi (*w kraju wzrost liczby pracujących niezależnie od płci i miejsca zamieszkania*),
- spadek obciążenia pracujących osobami niepracującymi (*podobnie jak w kraju*),
- spadek stopy bezrobocia niezależnie od płci oraz miejsca zamieszkania (*podobnie jak w kraju*),
- spadek stopy bezrobocia wśród osób w wieku 15–24 lata (*podobnie jak w kraju*), przy czym stopa bezrobocia dla tej grupy wiekowej jest 2,8-krotnie wyższa niż dla całego województwa wielkopolskiego,
- spadek liczby pracowników najemnych oraz pracodawców i pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników (*w kraju wzrost liczby pracowników najemnych oraz liczby pracodawców i pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników*),
- spadek ogólnej liczby osób biernych zawodowo, przy jednoczesnym wzroście w grupie mężczyzn oraz wśród mieszkańców miast (*w kraju wzrost ogólnej liczby osób biernych zawodowo, przy jednoczesnym spadku w grupie mężczyzn oraz wśród mieszkańców miast*).

Ryc. 12. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

* * *

PODSTAWOWE ZASADY METODOLOGICZNE BAEŁ

Ludność aktywna zawodowo (tzw. siła robocza) obejmuje wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Miarą aktywności zawodowej ludności (lub określonej grupy wyróżnianej np. ze względu na wiek, wykształcenie, miejsce zamieszkania) jest **współczynnik aktywności zawodowej** wyznaczany jako procentowy udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

– wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,

– miały pracę, ale jej nie wykonywały:

- z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
- z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących, zgodnie z międzynarodowymi standardami, zaliczono również uczniów, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Liczba pracujących kształtuje **wskaźnik zatrudnienia** oddający procentowy udział pracujących w ogólnej liczbie ludności (lub w liczbie ludności określonej grupy).

Klasyfikacja statusu zatrudnienia oparta została na Międzynarodowej Klasyfikacji Statusu Zatrudnienia (International Classification of Status in Employment, ICSE) i wyróżnia następujące kategorie pracujących:

– **pracujący na własny rachunek** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą; z tego:

• **pracodawca** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i zatrudnia co najmniej jednego pracownika najemnego,

• **pracujący na własny rachunek niezatrudniający pracowników** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i nie zatrudnia pracowników,

– **pracownik najemny** – osoba zatrudniona na podstawie stosunku pracy w przedsiębiorstwie publicznym lub u pracodawcy prywatnego,

– **pomagający bezpłatnie członek rodziny** – osoba, która bez umownego wynagrodzenia pomaga w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej.

Bezrobotni są to osoby w wieku 15–74 lata, które spełniły jednocześnie 3 warunki:

– w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,

– aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni – tydzień badany), aby znaleźć pracę,

– były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Natężenie bezrobocia opisuje się za pomocą **stopy bezrobocia** stanowiącej odsetek osób bezrobotnych wśród osób aktywnych zawodowo.

Ludność bierna zawodowo są to wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu:

– nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,

– nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym,

– nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:

• dłuższym niż 3 miesiące,

• do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

W badaniu wyszczególnia się dodatkowo następujące kategorie ludności aktywnej i biernej zawodowo:

Długotrwale bezrobotni – bezrobotni, którzy szukają pracy przez okres dłuższy niż rok (tj. 13 miesięcy i więcej od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie).

Zniechęceni – osoby bierne zawodowo, które nie poszukują pracy, ponieważ są przekonane, że jej nie znajdą.

Metodologia badania BAEL oraz jego wyniki są **spójne i porównywalne w krajach Unii Europejskiej**. Statystyki rynku pracy szacowane na podstawie badania BAEL mogą jednak odbiegać od wyników uzyskanych na podstawie **sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia** oraz **bezrobocia rejestrowanego** (dane z powiatowych urzędów pracy) ze względu na występujące między nimi różnice metodologiczne i charakter badań. Szczegółowy opis metodologii BAEL umieszczony jest w kwartalnych publikacjach GUS „Aktywność ekonomiczna ludności Polski”.

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego.